

Boşsun İnşâallâh Demek Talâk Sayılır mı?

Soru: Bir insanın hanımına Sen **Boşsun İnşâallâh demek** durumunda hüküm nedir? Bu şekilde boşanan bir kadın kocasından dinen ayrı sayılabilir mi? Bu eğer talâk ise tek seferde boşama olur mu yoksa 1 talâk mı gider?

Boşsun İnşâallâh Demek Boşama mıdır?

Cevap: Öncelikle kısaca belirtelim ki “Bir kişinin hanımına ‘sen boşsun inşaallah’ demesi durumunda, bu sözle talak vaki olmayacağı Hanefi mezhebine göre yazılmış metinlerimizde mevcuttur.”[1]

Talâkta İstisnâ Yapmak

Talakta istisna yapmak şeklinde nitelenen Boşsun İnşâallâh demek ile bu söz İmam Ebu Hanife ve İmam Muhammed’e göre iptaldir, lağıvdir. Zira bu sözde hanımı boşamak Allah Teâlâ’nın meşietine bağlandığı için ve Allah’ın nasıl dileyeceği hususu da kimsenin bilgi dairesinde olmadığı için bu sözün bir geçerliliği olmayacaktır.[2]

İbn Ebi Şeybe “el-Musannef”inde Muaz b. Cebel(Radıyallahu Anh)’den Efendimiz Aleyhissalatü vesselam’ın hadisi olarak “Kim hanımına inşaallah sen boşsun derse (hanımı) boş olmamıştır” şeklinde bir rivayet nakletmektedir.[3] Abdürrezzak’ın da “Musannef”inde Ebu Hanife- Hammad- İbrahim(en-Nehâî) tarikiyle rivayet ettiği bir nakilde İbrahim en-Nehai “Kişi yemin eder de şayet şunu şunu yapmazsam hanımım boş olsun diye yemin ederse ve daha sonra dediğini yapmayacak olursa istisna ettiği/inşaallah dediği durumda hanımı kendisinden boş olmaz” demiştir. Ve Ebu Hanife’de bu görüşü almaktadır.[4]

Talâk veya Yemin Lafzında İnşâallâh Kelimesini Kullanmak

Nitekim İbn Ömer (Radıyallahu Anh)de “Her kim yemin eder de İnşaallah diyecek olursa yemininde hanis olma durumu yoktur”[5] sözüyle inşaallah kelimesinin bitştirilip talak veya yeminde istisna yapıldığı durumda bu kelimenin bulunduğu sözün her hangi bir hüküm ifade etmeyeceğini beyan etmiştir.

İmam Ebu Yusuf “el-Âsâr”ında Ata b. Ebi Rabah’tan ve İbrahim en-Nehai’den yukarıdaki nakillere paralel iki kavi rivayet etmektedir.[6] İmam Muhammed’de “el-Âsâr”ında İbrahim en-Nehai’den nakletmiştir ki o “Hanımına sen inşaallah üç kere boşsun” diyen bir adam(ın bu sözü hakkında) “(Bu söz) hiçbir şey değildir. Bu söz üzerine talak vaki olmaz” demiştir.[7] Aynı şeyi “el-Asl” ında da demektedir.[8] Şu halde bütün bu nakiller bize Hanefi mezhebince bu şekildeki birtalakın geçerli olmayacağını söylemektedir. Ve “Allah dilemediği müddetçe, Allah dilediği müddetçe, Ancak Allah’ın

dilemesiyle" türünden lafızlarla da inşaallah lafzı gibi talak verilemez.[9]

Son olarak şunu da belirtelim ki bizim talak olmayacağını söylediğimiz söz inşaallah kelimesinin bitleştirilerek ayrı söylenmeden telaffuz edilmiş halidir. Aksi takdirde bir kişi hanımına "sen boşsun" dedikten sonra susmak veya başka kelama dalmak gibi şeylerle şu iki kelamın arasını ayıracak olursa bu durumda talakı geçerli olacaktır.[10]

---

[1] Ubeydullah b. Mesud, *Vikaye(Şerhi ile) III/81 Müessesetu'l-Verrak*, 2006, B.I

[2] İbn Abidin, *Reddu'l-Muhtar*, IV/631 *Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye*, Beyrut-Lübnan 1994, B.I

[3] İbn Ebi Şeybe, *el-Musannef*, IX/569 No: 18329 *Şirketu Dari'l-Kible-Müessesetu Ulumi'l-Kuran*, Dimeşk 2006, B.I

[4] Abdürrezzak, *el-Musannef*, VI/389 No: 11327 *el-Mektebu'l-İslâmî*, Beyrut-Lübnan 1983, B.II

[5] Zafer Ahmed el-Usmani et-Tehanevi, *İ'lâu's-Sünen*, XI/196 No: 3291 *İdaretu'l-Kur'an ve'l-Ulûmi'l-İslâmiyye*, Karaçi, Pakistan, 1415, B.III

[6] İmam Ebu Yusuf, *Kitabu'l-Âsâr*, s. 136,138 No: 620, 628

[7] Muhammed b. Hasen eş-Şeybânî, *Kitabu'l-Âsâr*, II/ 457-458 No: 511 *Daru'n-Nevadir*, Dimeşk, 2008, B.I

[8] Muhammed b. Hasen eş-Şeybânî, *Kitabu'l-Asl*, II/300 *Daru İbn Hazm Beyrut-Lübnan* 2012 B.I

[9] Şeyhzade, *Mecmau'l-Enhur*, II/70-71, *Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye*, Beyrut-Lübnan, 1998, B.I

[10] Alauddin es-Semerkandi, *Tuhfetu'l-Fukaha*, II/289 *Mektebetu Dari't-Türas*, Kahire, 1998, B.III